

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, 2017. június 7. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt **I.r. vádlott** és társai ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2016. december 13. napján kelt 4.B.159/2015/28. számú ítéletét **I.r. vádlott** vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy az ítélet bevezető részéből 2015. június 9. napját megelőző tárgyalási napok feltüntetését mellőzi; **I.r. vádlott** által házi őrizetben töltött időt a szabadságvesztés végrehajtása elrendelése esetén akként rendeli beszámítani, hogy egy napi szabadságvesztésnek 4 (négy) nap házi őrizetben töltött idő felel meg.

I n d o k o l á s

A Tatabányai Törvényszék a 2016. december 13. napján kihirdetett **4.B.159/2015/28. számú ítéletével** 11 vádlott büntetőjogi felelősségéről rendelkezett, akik közül **II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VIII.r., IX.r., X.r., XI.r.** és **XII.r.** vádlottak tekintetében a döntés első fokon jogerőre emelkedett.

A törvényszék **I.r. vádlott** bűnösségét megállapította - *az III/1-4. tényállási pontokban írtak alapján* - 4 rb vesztegetés büntetében (1978. évi IV. törvény 254.§ (1) és (2) bekezdés) és - *az III/2-3. tényállási pontokban írtak szerint* - 2 rb, bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (1978. évi IV. törvény 276.§). Ezért halmazati büntetésül 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte, a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztve. Rendelkezett a terhelt által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámításáról akként, hogy egy napi előzetes fogvatartás egy napi szabadságvesztésnek, míg 3 nap házi őrizet egy nap szabadságvesztésnek felel meg. **I.r. vádlottal** szemben 20.000 forint erejéig vagyoneklobzást rendelt el. Kötelezte **VIII.r. vádlottal** egyetemlegesen az eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére.

További - *az I-II. tényállási pontokban* rögzített - 2 rb hivatali visszaélés büntette (1978. évi IV. törvény 225.§) miatt emelt vád alól bizonyítottság hiánya okán felmentette.

Az első fokon eljáró ügyész a büntetés mértéke tekintetében jelentett be fellebbezést az **I.r. vádlott** terhére a büntetés súlyosítása; börtönben végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása végett.

I.r. vádlott és védője a döntést tudomásul vették.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség **BF.8/2014/3-I. számú átiratában** az ügyészi fellebbezést változatlan formában fenntartotta. Kifejtette, hogy a törvényszék megalapozott tényállást állapított meg, melyet szakszerű bizonyítékértékeléssel támasztott alá. Részletesen elemezte, hogy a *III/1-4. tényállási pontok* tekintetében, az **I.r. vádlott** beismerő vallomása mellett mely bizonyítékok támasztották alá a vádiratban foglaltakat. Az összevetés után helyesen jutott arra a jogi következtetésre, hogy az **I.r. terhelt** elkövette a két tényállási pontban körülírt bűncselekményeket. Helyes a minősítés és ahhoz fűzött jogi indokolás, illetőleg helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, amikor az elkövetés idején hatályos 1978. évi IV. törvény szabályait alkalmazta. Az

alkalmazott szabadságvesztés azonban elmarad az irányadó 3 év 10 hónap tartamú középértéktől és súlytalanná teszi a végrehajtás felfüggesztése. A korrupciós bűncselekmények gyakorisága, a társadalmi megítélése, az üzletszerű elkövetés és a nagyszámú halmazat indokoltá teszik a végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását, továbbá - jellegüknél fogva - a közügyektől eltiltás alkalmazását. Indítványozta továbbá a beszámításról szóló rendelkezés pontosítását az 1978. évi IV. törvény 99.§ (3) bekezdés alapján akként, hogy a börtönbüntetésre figyelemmel 4 napi házi őrizetben töltött idő felel meg egy napi szabadságvesztésnek.

I.r. vádlott meghatalmazott **védője** az átiratra tett észrevételében az ügyészi fellebbezés elutasítását és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Rámutatott, hogy védencének jelentős szerepe volt a bűncselekmény felderítésében, mivel kezdettől fogva, tényfeltáró, bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tett. Jelentős enyhítő körülmény az időmúlás, a két kiskorú gyermek eltartása, melyeket a törvényszék figyelembe vett, amikor úgy ítélte meg, hogy a terhelten szemben akkor is megvalósulnak a büntetési célok, ha a szabadságvesztés végrehajtását hosszabb időre felfüggeszti. A főügyésznek semmilyen új körülményt nem tárt fel, amely indokolná a felfüggesztés mellőzését.

A **nyilvános ülésen** megjelent ügyész a fellebbezésben és az átiratában foglaltakat fenntartotta és kifejtette, hogy **I.r. vádlott** bűnössége 4 rb, 5 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett vesztegetés büntetében nyert megállapítást, melyre figyelemmel a középérték 3 év 10 hónap, mely tény az elsőfokú bíróság nem rögzített és a lefelé történő nagymértékű eltérést nem indokolta kellő meggyőző erővel. Álláspontja szerint ebben a tartamban is maximálisan kifejeződhetnek a vádlott javára szóló enyhítő körülmények. Kérte a büntetéskiszabási szempontok kiegészítését azzal, hogy a korrupciós bűncselekmények gyakoriak, a megítélésük erősen negatív, ez indokolja azt, hogy a jogalkalmazók kellő szigorral, a törvény adta lehetőségekkel élve lépjenek fel az ilyen elkövetőkkel szemben. Az I.r. vádlott üzletszerűen követte el a bűncselekményeket, és további súlyosító körülményként a terhére kell írni a nagyszámú halmazatot is. Rámutatott, hogy a törvényszék helytelenül rendelkezett a házi őrizet beszámításáról, mert nem az alkalmazott jogszabálynak megfelelő váltószámot alkalmazott.

Összefoglalva indítványozta, hogy az ítélet tábla változtassa meg az elsőfokú bíróság az ítéletét; mellőzze a kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztéséről szóló rendelkezést, illetőleg a vádlottat az 1978. évi IV. törvény 62-63.§-ai alapján közügyektől eltiltásra is ítélje. Pontosítsa a házi őrizet beszámításáról szóló rendelkezést, illetőleg a bevezető részből a 2015. június 9. napját megelőző tárgyalási napok feltüntetését mellőzze, tekintettel arra, hogy előről kezdték a tárgyalást. Egyebekben az ítéletet, a büntetéskiszabási körülmények kiegészítését követően hagyja helyben.

I.r. vádlott védője az írásbeli észrevételben foglaltakat fenntartott és azzal egészítette ki, hogy nem tekinthető súlytalannak a kettő évi tartamú szabadságvesztés, amelynek végrehajtását a törvényi maximumban meghatározott időtartamra, öt évre fűggeszti fel a bíróság.

A közélet tisztasága elleni bűncselekmények esetében az elsődleges társadalmi elvárás nem az, hogy minden elkövetőt végrehajtandó szabadságvesztésre ítéljenek, hanem minél több esetre derüljön fény. A terhelt éppen azzal segítette ennek a cselekménysorozatnak a felderítését, hogy részletes beismerő vallomást tett a nyomozati szakban a saját személyére és más elkövetőkre vonatkozóan. A nyelvvizsga bizonyítványok hamisítása kapcsán indult ügyben maga jelentkezett a nyomozóügyészségnél. Mindkét ügyben, amelyben vele szemben marasztaló ítélet született tevékeny és jelentős szerepe volt abban, hogy a nyomozó hatóság a jogellenes cselekményeket felgöngyölítette. A budapesti ügyészség értékelte is a közreműködését és eredetileg pénzbüntetés kiszabására tett indítványt. Probaidőre felfüggesztett szabadságvesztés lett a jogerős ítélet, vagyis a bíróság úgy gondolta, hogy nem szükséges ilyen enyhítő körülmények mellett a végrehajtandó

szabadságvesztés kiszabása. Jelen ügy nagyon hasonló, tárgyi súlya is azonos, így a büntetési célokon túl mutatna, ha 7 év elteltével a terhelt végrehajtandó szabadságvesztés büntetést kapna.

A védő rámutatott, hogy a terhelt személyi körülményei április óta megváltoztak, mert nem Ausztriában dolgozik alkalmazott gépkocsivezetőként, hanem a családi vállalkozásban tevékenykedik, ahol feleségével közösen szervezik a tanfolyamokat. Eközben két gyermek eltartásáról gondoskodnak. Az elsőfokú bíróság ítélete teljes mértékben arányban áll a vádlott a cselekményeivel, és bűnösségi fokával, ezért az ítélet helybenhagyást kérte.

Az **utolsó szó jogán I.r. vádlott** csatlakozott a védője által elmondottakhoz. Előadta, hogy nagyon megbánta, amit tett, mert vissza kellett volna utasítania a **VIII.r. vádlott** ajánlatát. Most a legjobb szaktudása szerint, tisztességes állampolgárként dolgozik, oktat továbbra is.

Az ítélet tábla a jogorvoslati kérelemre tekintettel a Be.348.§ (1) bekezdése szerint a Tatabányai Törvényszék döntését az azt megelőző eljárással együtt - a fellebbezéssel érintett terjedelemben, a Be.348.§ (2) és 349.§ (1) bekezdésében írt korlátok között - teljes körűen felülvizsgálta és az ügyészi fellebbezést nem találta alaposnak.

A felülbírálat az elsőfokú ítélet felmentő rendelkezésre nem terjedt ki, mivel azt jogorvoslati nyilatkozattal nem támadták (Be.348.§ (2) bekezdés).

Az ítélet tábla megállapította, hogy a Tatabányai Törvényszék az eljárása során a perrendtartási előírásokat maradéktalanul megtartotta, figyelemmel a Be.554/A-M.§-aiban írott - a kiemelt jelentőségű ügyek eljárásra vonatkozó - szabályokra, amelyeket hibátlanul alkalmazott. Az ítélet hatályon kívül helyezésére okot adott szabálysértés nem történt, az érdemi felülvizsgálatnak nem volt akadálya.

A 97. BKv szabályainak megfelelően, a Be.287.§ (4) bekezdés, illetve a Be.554/L.§ (3) bekezdés alkalmazásával ismételte meg a 2014. június 17. és 2015. március 10. napjai között folytatott tárgyalás anyagát az egyik ülnök személyében történt változást követően (4.B.159/2015/3. számú jegyzőkönyv - s 2015. június 9. napján tartott tárgyalásról).

Az elsőfokú bíróság az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges bizonyítási eljárást teljes körűen lefolytatta, majd az indokolási kötelezettségének is eleget tett és részletesen indokolta, hogy a tényállásokat mely bizonyítékok alapján állapította meg és miért.

A bíróság kihallgatta **I.r. vádlottat**, ismertette a nyomozati vallomását, kihallgatta a terhére rótt cselekményekkel kapcsolatba került vádlott-társakat, továbbá a tárgyalás anyagává tette a nyomozati vallomásaikat. Kihallgatta a *III/4. pont* tekintetében **1. tanút**, valamint a Be.291.§ (1) bekezdés alapján felolvasásra került **VIII.r. vádlott** nyomozati vallomása, aki ismeretlen helyen tartózkodott az eljárás során. A **VIII.r. vádlott** ezen nyilatkozatában elismerte a bűnösségét, feltárta, hogy mentőtisztként a Magyar Vöröskereszt berkein belül elsősegélynyújtásból vizsgáztatásra volt jogosult, amely lehetővé tette, hogy igazolásokat állítson ki olyan személyek részére is, akik a vizsgakötelezettségüknek nem tettek eleget. A meg nem jelent, de a névsorban szereplő „vizsgázók” díját, 4.000 forintot abból a pénzből maga fizetett be, amit **I.r. vádlottól** kapott az igazolásokért. **VIII.r. vádlott** tehát az **I.r. vádlott** vallomását minden vonatkozásban alátámasztotta.

IX.r., X.r., XI.r. és XII.r. vádlottak vallomásaikkal kiegészítették **I.r. vádlott**nak a *tényállás III/1-3. pontjára* vonatkozó tényfeltáró beismerő vallomását, aki név szerint ezekre a személyekre nem emlékezett, csak arra a körülményre, hogy **VIII.r. vádlottól** szerezte be az elsősegélynyújtó alapismeretek tárgyában, a „B” kategóriás jogosítványhoz megkövetelt vizsgáról szóló hamis tartalmú igazolást a **X-XII.r. vádlottak** részére. Ezek a terhelték azt is elismerték, miszerint 20.000 (**XII.r. vádlott** 25.000) forintot fizettek az **I.r. vádlott**nak az igazolásokért, amiből - az **I.r. vádlott** vallomása szerint - **VIII.r. vádlott** 15.000 forintot kapott.

A vallomások nyomán az I.r. terhelt által a bűncselekményekből megszerzett vagyoni előny pontosan meghatározható volt, mely a vagyoneklozás intézkedés ténybeli alapját képezte.

X.r. és **XII.r.** vádlottak a valótlan tartalmú igazolásokat felhasználták, amikor a gépjárművezetői engedély kiállítása végett az okmányirodában megjelentek.

1. tanú abban támasztotta alá **I.r. vádlott** nyilatkozatát, hogy az I.r. vádlott, mint gépjárművezető oktatója felajánlotta neki az igazolás vizsga nélküli megszerzésének lehetőségét, melyet ő elfogadott „ajándékként”, pénzt nem fizetett ezért az I.r. vádlottnak.

Az egybehangzó, egymást kiegészítő terhelti és tanúvallomások, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján a törvényszék logikai hibáktól mentesen vezette le a törvényszék, hogy miért fogadható el a tényállás alapjául **I.r. vádlott** beismerő vallomása, illetőleg állapítható meg minden kétséget kizáróan a bűnössége a terhére rótt bűncselekményekben.

A senki által nem vitatott tényállás minden tekintetben megalapozott, így az ítéletábra is erre alapította a határozatát a Be.351.§ (1) bekezdése értelmében. Csupán a bűnügyi előéleti adatok körében történt változások okán szükséges a tényállás pontosítása - a Be.361.§ (2) bekezdés b/ pontja szerint tett nyilatkozatra, továbbá a priuszra tekintettel az alábbiak szerint.

I.r. vádlottat a Fővárosi Törvényszék 2015. február 4. napján kelt - és a Fővárosi Ítéletábra 4.Bf.128/2015/11. számú határozatával 2016. június 6. napján jogerős -20.B.1767/2013/143. számú ítéletével:

- 2 rb, felbujtóként, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett vesztegetés elfogadásnak büntette,

- 10 rb vesztegetés elfogadásának büntette és

- 12 rb bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap, végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre és 150 napi tétel, összesen 180.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Vele szemben 597.400 forint vagyoneklozást rendelt el. A bűncselekmények elkövetési ideje a 2010. év volt.

(Bf.III.29/2017/3/1. alatti priusz).

Az így **kiegészített tényállás** minden tekintetben **megalapozott**, így az ítéletábra erre alapította a határozatát a Be.351.§ (1) bekezdése értelmében.

A törvényszék a megalapozott tényállás nyomán okszerű következtetést vont le a tényállásban ismertetett cselekmények esetében **I.r. vádlott** I.r. vádlott bűnösségére, és helyes azok - az általa alkalmazott, elkövetéskor hatályos Btk. szerinti - különös részi minősítése is.

Az elsőfokú bíróság ehhez fűzött jogi indokolása helytálló, mely további kiegészítést nem igényel.

Osztotta az időbeli hatály kérdésében az ítéletábra azt az elsőfokú bíróság által részletesen kifejtett jogi álláspontot. Az elbíráláskor hatályban lévő Btk. különös részi szabályai (290.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés s és (3) bekezdés b/ pont) szerint az üzletszerűség, mint minősítő körülmény fennforgása miatt az aktív elkövető, - aki önálló intézkedésre jogosult személyt veszteget meg - 2-8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. Ezzel szemben az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 254.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés szerint az üzletszerűség nem volt minősítő (csak súlyosító) körülmény, a büntetési tétel így alacsonyabb; azaz 5 évig terjedő szabadságvesztés. Ezért a Btk.2.§ I. fordulat értelmében az alacsonyabb büntetési tétellel fenyegető, az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény szabályainak alkalmazása jelentette **I.r. vádlott** számára az irányadó anyagi jogi szabályt, miután az elbírálás idején hatályos szabályok nem kedvezőbbek.

A büntetés kiszabása körében irányadó tényeket az elsőfokú bíróság nagyrészt helyesen tárta fel. Kétségtelenül súlyosító körülmény az üzletszerűség a fent írtak alapján, nem értékelte azonban az ítélet tábla súlyosító körülményként a korrupciós bűncselekmények gyakoriságát, mivel erre az adott földrajzi régióban nincsenek olyan ismert statisztikai adatok, melyek az ország egyéb területeihez képes magasabb előfordulást mutatnának. Az ilyen típusú bűncselekmények fokozott tárgyi súlyát kell a büntetés kiszabása körében figyelembe venni.

Rámutat azonban az ítélet tábla, hogy a védelem által hivatkozott igen jelentős időmúlás a jelen eljárásban valóban nagy nyomattal értékelendő.

Utalni kell az Európai Emberi Jogi Bíróság határozataira, valamint az Emberi Jogok Európai Egyezménye szövegezésére, - annak is a 6. cikkére - az ésszerű időn belül való eljárás követelményeire, amelyre figyelemmel volt a büntetés kiszabása körében a törvényszék. Erre is tekintettel állapította meg a vádlottak vonatkozásában a büntetési tétel alsó határához közelítve a szabadságvesztés büntetést.

Az idézett 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikkelye szerint, mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a bíróság tisztességesen, ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Magyarország Alaptörvénye is hasonlóképpen rendelkezik a XXVIII. cikkben, miszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Törvényi kötelessége tehát a bíróságoknak az eljárások ésszerű időn belül való lefolytatása.

Jelen eljárásban azt kell megállapítani, hogy ez a követelmény sérelmet szenvedett, ugyanis hét év eltelt a bűncselekmények elkövetése óta, amely időtartam nem vonható az „ésszerű idő” kategóriájába, ugyanakkor a vádlottnak sem róható fel, hiszen nem az ő magatartása vezetett az eljárás elhúzódásához.

A másodfokú bíróságnak ezért - figyelemmel a nemzetközi jog és a Kúria gyakorlatára - ezt az igen jelentős időmúlást, amelyhez hozzá számít az elsőfokú ítélet kihirdetése óta eltelt további 6 hónap, mindenképpen értékelnie kellett a büntetés kiszabása körében. Ezért a szabadságvesztés büntetés (középmértékig történő) súlyosítására, illetve a felfüggesztés mellőzésére irányuló ügyészi fellebbezés nem foghatott helyt.

A táblabíróság is e szempontok szerint tartotta arányosnak és szükségesnek a törvényszék által - a Btk.85.§ (1) és (2) bekezdése alapján - halmazati szabályok szerint - alkalmazott 2 év szabadságvesztést, amely a súlyosabb cselekmény 5 éves büntetési tételére figyelemmel elmarad a 3 év 10 hónapban meghatározható középmértéktől. Az elsőfokú bíróság megindokolta ezt az eltérést azzal, hogy az I.r. vádlott oldalán számos, nyomatékos enyhítő körülmény jelentkezik, például a nyomozó hatósággal való együttműködés, a cselekménysor teljes feltárása, mely a megbánó magatartás és a jövőbeni jogkövető életmód realitását is megalapozza.

Nem vitatható az ügyésznek az a megállapítása, miszerint a Btk.43.§ a) pontja szerint kiszabott börtönbüntetés végrehajtásának felfüggesztésre - az állandóan követett bírói gyakorlat szerint - több, korrupciós bűncselekmény megvalósítása esetén csak kivételesen kerülhet sor. (BH1986.175 és BH2006.105)

Az ilyen, különös méltánylásra okot adó körülményt azonban a táblabíróság is megállapíthatónak tartotta a törvényszék érvei alapján.

I.r. vádlott 2010-ben követte el valamennyi - a két büntető ügyben elbírált - hasonló jellegű bűncselekményt, előtte nem volt büntetve. A 2010-ben fennállt kedvezőtlen élethelyzete motiválta a

törvénytörő magatartás tanúsítására, mellyel felhagyott és ismert személyi körülményei alapján nem is valószínű, hogy újabb bűncselekmények elkövetésétől kell az ő esetében tartani. Mindezek okán a büntetési célok maradéktalan megvalósulása érdekében nem szükséges a kiszabott szabadságvesztés végrehajtása.

Azt is helyesen ítélte meg a törvényszék, hogy a huzamos időn keresztül, sorozatosan történt elkövetésre figyelemmel a végrehajtás felfüggesztésére a leghosszabb tartamú próbaidő szükséges, ezért annak mértéke 5 év, melyben kifejeződik a cselekmény tárgyi súlya és alkalmas a társadalom felé az általános visszatartó hatás kifejtésére.

A törvényszék az 1978. évi IV. törvény 99.§ (1) és (2) bekezdései alapján rendelkezett az előzetes fogvatartásban, illetve házi őrizetben töltött szabadságvesztésbe történő beszámításáról, de ez az utóbbi kényszerintézkedés tekintetében úgy helyes, hogy - a börtönfokozatra figyelemmel - 4 napi házi őrizet felel meg egy nap szabadságvesztésnek, a hivatkozott (3) bekezdés szerint.

Az ítélet bevezető részéből 2015. június 9. napját megelőző tárgyalási napok feltüntetését a másodfokú bíróság mellőzte, mert a tárgyalás folytonossága hiányában, a Be.258.§ (1) bekezdés c/ pontja szerint a megismétlés előtt tartott tárgyalási időpontokat nem kell megjelölni.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítélőtábla a Tatabányai Törvényszék 2016. december 13. napján kelt 4.B.159/2015/28. számú ítéletét **I.r. vádlott** vonatkozásában a Be.371.§ (1) bekezdése alapján - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

ő, 2017. június 7.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

Dr. Vajda Edit sk.
előadó bíró

Dr. Csák Csilla sk.
bíró

Z á r a d é k :

A Győri Ítélőtábla ezen végzése, és ezzel a Tatabányai Törvényszék 4.B.159/2015/28. számú ítélete **I.r. vádlott** vonatkozásában 2017. június 7. napján jogerőre emelkedett és a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Győr, 2017. június 7.

. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Kiadó: